

PISPALAN TUKKITIE 1:n (PUNAINEN TUKKITIE) MUINAISJÄÄNNÖKSEN ADOPTOINTISOPIMUS

Adoptoija - Pirkanmaan maakuntamuseo

1. Sopimuksen tarkoitus

Tällä sopimuksella sovitaan Pirkanmaan maakuntamuseon ja Museoviraston ohjaaman "Adoptoi monumentti" -hankkeen mukaisesta muinaisjäännöskohteen hoitotyöstä sopimuksessa määritetyllä alueella. Hanketta koordinoi Pirkanmaan maakuntamuseo.

Sopimuksessa sovitaan muinaisjäännöskohteen hoitotyön ehdoista ja yksityiskohdista, joiden perusteella adoptoija (Sopimuksen osapuoli 1) sitoutuu sopimuksessa määritetyllä maa-alueella tämän sopimuksen ja muinaisjäännöskohteelle laadittavan hoitosuunnitelman mukaisiin hoitotoimiin. Muinaisjäännöskohteen hoitotyötä ohjaavat ja valvovat Pirkanmaan maakuntamuseo (Sopimuksen osapuoli 2) ja Museovirasto.

2. Sopimuksen osapuolet

1. Muinaisjäännöksen adoptoija

Nimi	Pispalan ^M oreeni ry.
Osoite	Ratakatu 13 33250 Tampere
Puhelin	045 - 842 5353
Sähköposti	jari.niemela2@saunalahti.fi

2. Hoitotoiminnan ohjaaja ja valvoja Pirkanmaan maakuntamuseo

Nimi	Pirkanmaan maakuntamuseo
Osoite	PL 487 33101 Tampere
Puhelin	03 5656 5140
Sähköposti	adoptoimonumentti@tampere.fi

3. Sopimuksen kohde

Sopimus koskee Pispalan tukkitie 1:n (Pispalan punainen tukkitie) muinaisjäännöstä:

Kohteen nimi:	Pispala Tukkitie 1
Kunta:	Tampere
Kylä:	Hyhky
Osoite:	Pispalan valtatie eteläpuolella, talon nro 59 vieressä
Kiinteistörekisteritunnus:	837-218-1358-1
Tilan nimi:	

Pirkanmaan maakuntamuseo, Adoptoi monumentti -toiminta

MUINAISJÄÄNNÖKSEN ADOPTOINTISOPIMUS

Adoptoija - Pirkanmaan maakuntamuseo

Kohteen keskikoordinaatit (ETRS89-TM35FIN):

P: 6823558

I: 324673

Hoidettavan alueen keskikoordinaatit (ETRS89-TM35FIN):

P: 6823558

I: 324673

Kohde sijaitsee Ala-Pispalan kaupunginosassa, n. 50 m Pispalan kirkosta etelään, harjun loivalla etelärinteellä, Pispalan valtatie eteläpuolella, aivan vanhan tielinjan reunalla.

Tukkiteitä pitkin kuljetettiin 1860–1920-luvuilla tukkeja Näsijärvestä Pispalan kannaksen yli Pyhäjärveen. Ensimmäisen tukkitien rakensi Porin Höyrysaha (Isonsannan saha) v. 1863–1864. V. 1871 saha ja tukkitie siirtyivät Rosenlewin omistukseen. Tukkitie oli rakennettu punaisiksi maalattujen hirsirakenteiden varaan, josta johtuen sitä kutsuttiin "punaiseksi" tukkitieksi. Se toimi alkujaan hevosvoimalla, mutta muutettiin v. 1873–74 höyryvoimalla toimivaksi. Tukkitiet jäivät käytöstä v. 1930 ja purettiin 1930-luvulla. Ensimmäisen tukkitien linja paikallistettiin vanhojen karttojen, yleisöilmoitusten ja maaston topografian perusteella.

Punaisesta tukkitiestä on jäljellä 7 m x 5 x 1 m kokoinen, m-kirjaimen muotoinen betonirakenne (perustus), joka sijaitsee lounaaseen viettävällä rinteellä. Betonista pistää ylös muutama n. 10 cm pitkä ja halkaisijaltaan 3 cm oleva pultti. Kolme rakenteen pitkittäistä haaraa on pituudeltaan 4,3 m ja leveydeltään 60 cm. Niiden väleissä kasvaa pensaikkoa. Rakenteen kaakkoisreunalla sijaitsee kaupungin kiintopiste nro 665.

4. Osapuolien vastuut

- Adoptoija sitoutuu hoitosuunnitelman (liite 2) mukaiseen muinaisjäännöksen ja sen välittömän lähiympäristön huolehtimiseen ja ylläpitoon. Adoptoija turvaa osaltaan adoptointikohteen säilymistä.
- Pirkanmaan maakuntamuseo sitoutuu antamaan adoptoijalle neuvontaa ja tukea kohteen hoidossa. Maakuntamuseo huolehtii sopimusten solmimisesta ja neuvotteluista kohteen hoitoon ja käyttöön liittyvissä asioissa maanomistajan kanssa.

5. Hoitotyö

- Kohteen hoidossa noudatetaan kohteelle laadittua Pirkanmaan maakuntamuseon ja Museoviraston hyväksymää erillistä hoitosuunnitelmaa (liite 2).
- Hoitotyössä tulee ottaa huomioon, että muinaisjäännöskohteelle tai sen ympäristölle tai maanomistajalle ei saa aiheutua haittaa hoitotyöstä. Hoitosuunnitelmassa ja hoitotyössä tulee huomioida myös muinaisjäännöskohteen ja sen luonnonympäristön suojele- ja muut erityistarpeet. Muinaisjäännöskohde on muinaismuistolain (295/1963) nojalla rauhoitettu ja sen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen ja muu siihen kajoaminen on kielletty. Tämä sopimus ei muodosta adoptoijalle oikeutta poiketa lainmukaisesta kajoamiskiellosta.
- Hoitotyössä huomioidaan hoitokohteen ja sen ympäristön suojele- ja muut erityistarpeet.

Pirkanmaan maakuntamuseo, Adoptoi monumentti -toiminta

MUINAISJÄÄNNÖKSEN ADOPTOINTISOPIMUS

Adoptoija - Pirkanmaan maakuntamuseo

- Hoitotyö toteutetaan hoitosuunnitelman mukaisesti siten, että hoidosta ei aiheudu haittaa maanomistajalle eikä hoitokohteelle tai sen ympäristölle.
- Mahdollisista hoitotoimista aiheutuvista haitoista tai korvauksista vastaa adoptoija.
- Adoptoijan tulee ilmoittaa Pirkanmaan maakuntamuseolle adoptointikohteen tai sen ympäristön vahingoittumisesta sekä muista suojelutarpeista koskevista havainnoistaan kohteessa.
- Adoptoija vastaa hoitotyön kustannuksista, ellei toisin sovita.
- Adoptoija vastaa työturvallisuudesta hoitotyössä. Adoptoijan on huolehdittava, että kaikilla kohteen hoitamiseen osallistuvilla henkilöillä on tapaturmavakuutus ja tarvittavat työvälineet.
- Adoptoija on velvollinen ilmoittamaan viipymättä Pirkanmaan maakuntamuseolle muinaisjäännöskohteen tai sen ympäristön vahingoittumisesta sekä muista muinaisjäännöskohteen suojelutarpeista koskevista havainnoistaan
- Adoptoija raportoi Pirkanmaan maakuntamuseolle hoitotoimista vuosittain 31.12. mennessä.

6. Hoitokohteeseen liittyvän tiedon hankinta, selvitystyö ja julkaisu

- Adoptoija voi itsenäisesti tehdä hoitokohdetta koskevaa selvitystyötä ja tiedonkeruuta. Selvityksen tuloksia voidaan esittää julkisesti esimerkiksi Adoptoi monumentti -toiminnan yhteydessä, yhteistyössä Pirkanmaan maakuntamuseon kanssa.
- Adoptoija ja Pirkanmaan maakuntamuseo voivat julkaista hoitokohdetta koskevaa historiatietoa, kuvauksia ja valokuvia kaikissa julkaisumuodoissa, esimerkiksi Adoptoi monumentti -toiminnan internetsivuilla www.adoptoimonumentti.fi.
- Julkaisija vastaa siitä, että sen toimittama materiaali ei loukkaa tekijänoikeuksia tai muita immateriaalioikeuksia.
- Adoptoijan tai maanomistajan henkilötietoja, kuten nimeä ja osoitetta, ei julkaista.
- Adoptoijaa koskevan tiedon saa kaikissa julkaisumuodoissa julkaista muodossa:
"Kohteen on adoptoinut Pispalan ^Moreeni ry."

Kyllä

Ei

(Rasti ruutuun)

7. Muut sovittavat asiat

- Adoptoi monumentti -toimintaan tai hoitokohteeseen liittyvästä kaupallisesta toiminnasta tulee sopia erillisellä kirjallisella sopimuksella sopimuksen osapuolten ja maanomistajan kesken.
- Tätä sopimusta voidaan täydentää ja muuttaa vain molemminpuolisesti kirjallisesti sopimalla.

8. Sopimuksen voimaantulo ja voimassaolo

- Sopimus astuu voimaan allekirjoittamisen yhteydessä, ja se on voimassa toistaiseksi, ellei määräajasta erikseen sovita.

Pirkanmaan maakuntamuseo, Adoptoi monumentti -toiminta

MUINAISJÄÄNNÖKSEN ADOPTOINTISOPIMUS

Adoptoija - Pirkanmaan maakuntamuseo

9. Sopimuksen päätyminen

- Adoptoija voi irtisanoa sopimuksen päättymään yhden (1) kuukauden irtisanomisajalla ilmoittamalla irtisanomisesta kirjallisesti Pirkanmaan maakuntamuseolle.
- Pirkanmaan maakuntamuseo voi purkaa sopimuksen päättymään kahden (2) viikon irtisanomisajalla ilmoittamalla siitä kirjallisesti adoptoijalle.
- Pirkanmaan maakuntamuseo voi purkaa sopimuksen päättymään välittömästi, jos adoptoija rikkoo tätä sopimusta tai kohteen hoitosuunnitelmaa.

10. Sopimuskappaleet

- Tätä sopimusta on tehty kaksi (2) samanlaista kappaletta, yksi sopimuksen kummallekin osapuolelle.

11. Liitteet (2 kpl)

- LIITE 1. KARTAT. Sopimuksen kohteen, Pispalan tukkitien 1:n hoitoalueen, sijainti ja rajausta karttoilla
- LIITE 2. HOITOSUUNNITELMA. Pispalan tukkitien 1:n hoitosuunnitelma

12. Allekirjoitukset

Adoptoijan edustaja:

Tampere 4.12.2014

Paikka, päivämäärä, allekirjoitus, nimen selvennys

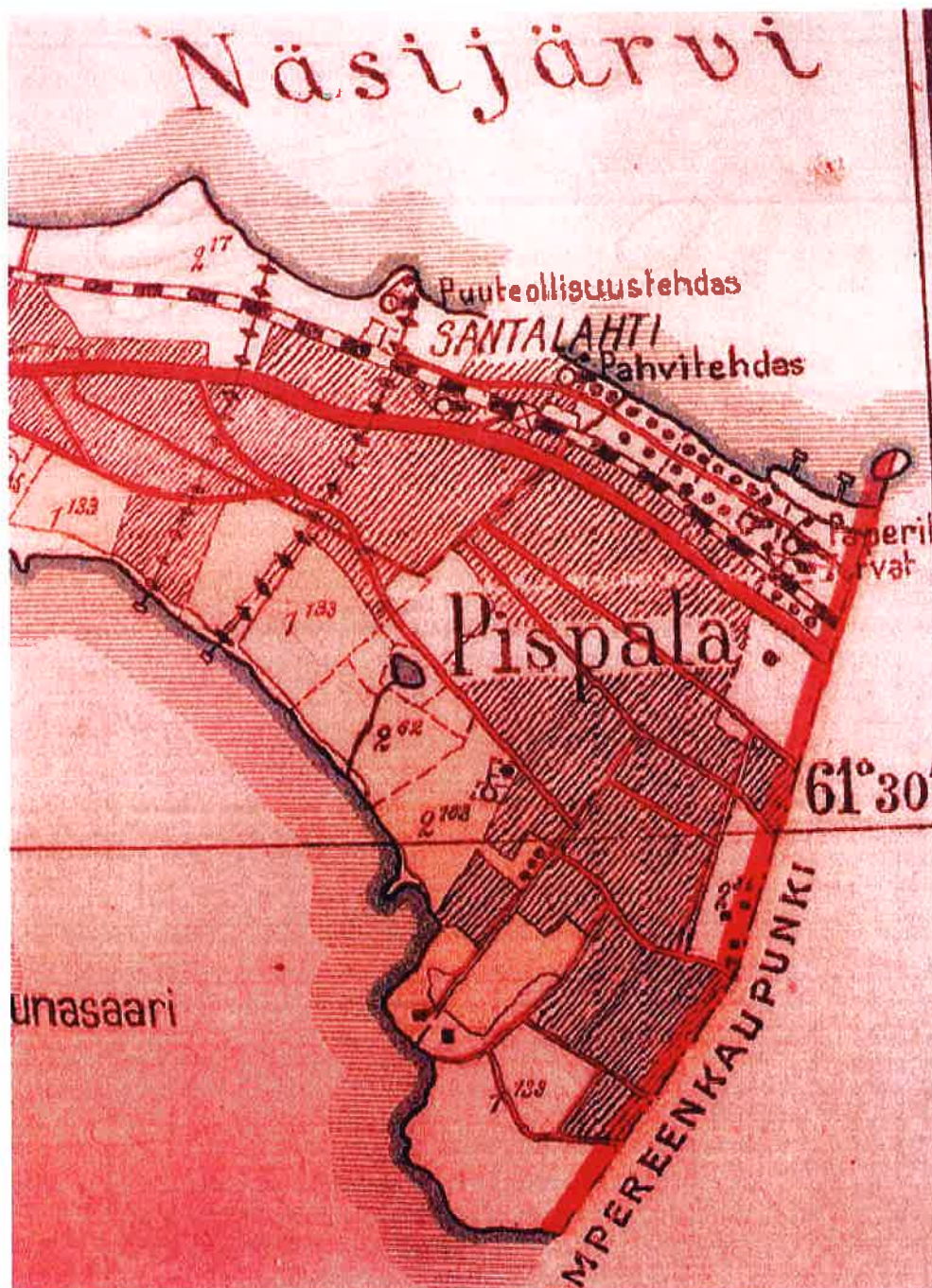
JARI NIEMELÄ

Pirkanmaan maakuntamuseon edustaja:

Tampere 4.12.2014

Paikka, päivämäärä, allekirjoitus, Tuija-Liisa Soininen, yksikönpäällikkö

Pispalan tukkitiet Pohjois-Pirkkalan kartassa v:ltä 1927.

Pirkanmaan maakuntamuseo, Adoptoi monumentti -toiminta

MUINAISJÄÄNNÖKSEN ADOPTOINTISOPIMUS

Adoptoija - Pirkanmaan maakuntamuseo

LIITE 1. KARTAT. Sopimuksen kohteen, Pispalan tukkitie 1:n hoitoalue, sijainti ja rajaus kartoilla

40

Tampere
Ylä- ja Ala-Pispalan sekä Tahmelan arkeologinen inventointi 2008

4. Pispalan tukkitie 1, teollisuushistoriallinen rakenne

Ote PerusCD:ltä 1:20 000 (Peruskarttalehti 2123 09 TAMPERE)
Piirt. V. Adel. Pohjakarta (c) Maanmittauslaitos, lupa PISA/020/2006

● kiinteä muinaisjäännös

P = 6626 419 - 6626 426
I = 3324 769 - 3324 776
Z = 112 - 113

91

Tampere

Ylä- ja Ala-Pispalan sekä Tahmelan arkeologinen inventointi 2008

4. Pispalan tukkitie 1

Yleiskartta 1:1000

Piirt. V. Adel. Pohjakartta (c) Tampereen kaupunki

kilteä muinaisjäännös